

kiet og Rumænien. Det er, som man kunde vente, navnlig Notitser, Indtryk og faktiske Oplysninger af politisk, økonomisk og almindelig social Natur, som Værket indeholder, og fra de netop i økonomisk-social Henseende saa ejendommelige Egne er der meget at fortælle. Alt fortælles med Forf.s bekendte Aand og Liv. Der er meget at lære af denne Bog.

Handelskammersekretär Dr. F. C. Huber, die Ausstellungen und unsere Exportindustrie. Stuttgart, Verlag von Paul Neff. (384 S.) (M. 4,50).

Det smukt udstyrede Værk falder i tre omtrent lige store Dele. I den første fremstiller Forfatteren »Udstillingsvæsenets Theori«. Han optræder her imod den gængse Talemaade om, at de store internationale og universelle Udstillinger har udspilt deres Rolle. Han kritiserer den saakaldte »Udstillingstræthed«. Han viser Udstillingernes Betydning for Industrien, for hele Nationen og for de særlige Brancher, der er interesserede i Fremmedtrafiken. Han nedlægger endelig de vigtigste Grundsætninger for en »aktiv Udstillingspolitik«. — Den anden Del omhandler »Exportindustriens Konsolidering« ved Oprettelsen af staaende Udstillinger, kunstindustrielle Udstillinger, Handelsmusæer, Mønsterlagre af forskellig Art osv. — Den tredje Del bestaar af »Anlagen«, i hvilke forskellige af de i foregaaende Dele mere i Almindelighed fremdragne Punkter faar en Detailbehandling. — Man føler gennem det hele, meget anbefalelsesværdige Værk den sagkyndige Forfatter.

F. S. Leiter, die Steuer der Presse. Ein Beitrag zur Geschichte des Zeitungswesens. Wien und Neutitschein. Verlag von Rainer Hosch. 1886. (172 S.)

Østrig er snart den eneste civiliserede Stat, der endnu har Avisskat. For at bekæmpe den er denne Bog skreven. Dens første Fjerdedel giver en historisk Oversigt over, hvor-

ledes det er gaat Avisskatten udenfor Østrig, især i England, Frankrig og Tyskland. Bogens sidste tre Fjerdedele er helliget Østrig. Den østrigske, især den wienske Presse indtager i det hele et højt Standpunkt, forsaavidt Talen er om Bladenes Indholdsfylde, deres tekniske Produktion, Stofets overskuelige Ordning, dets kvalitative og hurtige Bearbejdelse. Men hvad Bladenes Udbredelse angaar, er Østrig endel tilbage. Der kan vel nok være flere Grunde dertil end Avisskatten, — men utvivlsomt er Avisskatten en meget væsentlig Grund: den fordyrer Bladproduktionen i den Grad, at Forf. endog mener, at et østrigsk Blad i Almindelighed udkræver en 16—18,000 Abonnenter for at faa sine Udgifter dækkede. Slaar denne Beregning blot nogenlunde til, er det klart, at Avisskatten i en overordentlig Grad maa hæmme Bladudbredelsen i Østrig.

Soziale Zeitfragen. Sammlung gemeinverständlicher Abhandlungen. Herausgegeben von Ernst Henriet Lehnsmann. Minden i W. J. C. C. Bruns' Verlag. Hefte 1—16. 1885—86.

Hos J. C. C. Bruns i Minden udkommer der en Række socialvidenskabelige Afhandlinger under Fællestitlen »Soziale Zeitfragen«. Men hver Afhandling er et selvstændigt Hele, kan faas særskilt tilkøbs (til en Pris, der — efter Afhandlingens Omfang — varierer mellem 50 Pf. og Mk. 1,60), og uagtet der er en fælles Udgiver, Ernst Henriet Lehnsmann, er Afhandlingerne heller ikke knyttede sammen ved en fælles Tendens. Tværtimod findes der blandt Bidragyderne Mænd af meget forskellige socialpolitiske Anskuelser. Ganske vist lover Udgiveren noget mere, end han holder, naar han siger, at Repræsentanter for alle Partier uden Forskel »möglichst gleichmässig« skal faa Ordet: Tilhængerne af rodbertusske, henry-georgeske og andre socialistiske Retninger har aabenbart Overvægten over de liberalistiske Bidragydere; — men Repræsentanter for meget forskellige socialpolitiske Anskuelser findes der dog ubestrideligt blandt Bidragyderne. — Afhandlingerne maa gennem-